

آبۇئمان : سنه لکى [ ۲۴ نُسْخَه ]  
تورکيا ايجون ۲ ، خارج ايجون  
۳ ، اعلا کاغذلىسى ۵ ليرادر .

اداره خانه-ى :

جفال اوغلانده « اجتهاد نهدى »

تلفون : استانبول ۸۶۵

يکرمى برنجى سنه

نومرو ۱۹۰-۱۵ تشر اول ۱۹۲۵

# اجتهاد

فلسفى ، اجتماعى ، ادبى ، اقتصادى مجموعه

Abonnement pour un an  
300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

" IDJTihad ,, Constantinople

Téléph. St. 865

XXIème ANNÉE

15 Octobre. 1925 — No 190

## زمان مفهومی حقنه بر حسب حال

## دوقتور (گوستاو لوبون) ایله ملاقات

۱۹۰۵ سنه سی تموز آینک نصف اولنده (پاریس) ده  
گوستاو لوبون ایله، 29 Rue Vignon ده کی آپارتمانده  
ملاقات اولدم. استاد، گندیسندن ایسته دیکم رانده ووی  
لطفکارانه قبول ایتشدی. تعیین ایتدیکی ساعتده قاپیسی  
چالدم. استاد داها اوزمان خایلی یاشلی کورونیوردی.  
فیزیک تحریات و تدقیقاتنه حرارتله دوام ایتدیکی -Evo-  
lution des forces ك و lution de la matière  
ك موضوع مادیلرینی حاضرلادینی زمان بو  
زماندی. قووقلری ایچنه برآز چکیلش اولان کوزلری  
ایکی مشعل کیی یانیوردی و بو کوزلرک آرقه سینده بیوک  
برجهان اطلاعک انکشافی حس اولونیوردی. ژاپون-  
روس محاربه سنک آلولی زمانده ایدک. روس رجعت  
وهزیمتلی توالی ایدیور، ژاپونلر فوق البشر برقوت  
ویوکسک مآثر مدنیت کوسته ریورلردی. استاده «سز  
(روح الاقوام) ده ژاپون مدنیتک برورنی دن، برجلادن  
عبارت اولدیغی یازیوردیگز. بوکون حرب یالکیز  
حیوانی برقوت وفاقیته اجرا اولونامیور، علم ایله،  
صنایع ایله، حساب ایله یورویور. غزته لریازدیله، میدان  
حربده اولن روس ضابطلرینک جیلرند بولدوقلری ساعت،  
پاره و دیگر ذی قیمت اشیای ژاپونلر، ضابطک نومروسیله  
برابر روسیا حکومتته کونده ریورلر و بونلری بو بدبخت  
حرب قربانلرینک اولاد و عائله لرینه تودیع اولونماسی  
صلیب احمر واسطه سیله رجا ایدیورلر. بوندن داها  
یوکسک مدنیت و فضیلت اثری نه اولابیلر. هرملت  
محاربه ده غصب ایتدیکی وأولنلرک اوزم رنده بولدیغی مال  
غنایم عد ایدر «حلال من الله» صایار. حالبوکه نفس الامرده  
اویله میدر؟ برآدام اولدکدن سوکره مخاصم اولماقدن قالیر  
ونه سی وارسه اولادینک، زوج، سنک اولور، بونلر ایسه  
غیر محارب در و حال حرب اونلری هیچ برحق مشروعلرندن  
محروم ایده مز. ژاپونلر بونی هر ملتدن اول تقدیر ایتدیله.  
روس ضابطلرینک جیلرندن تک بر قاپیک آلوب کندی  
جیلرینه قویماورلر. بو حرکت ژاپونلرک ایوکسک  
درجه ده مدنی اولدوقلرینی کوسترمه یه کافی دکلی، دیدم.  
- مابدی وار -  
ع. ج.

آمریقالی بنیامین فرانکلن «زمان اویله بر نباتدرکه  
بتون خسته لقلره شقادر» دییور.  
لونغ فلولو «زمان، حیانتک روحیدر» مطالعه سنی  
سرد ایدیور.

(درمیده ن) زمان ایچون «هر کسی مزاره سور وکله ن  
قوتدر» دییور.  
پهریقلس، زمانی توصیف ایدرکن «زمان اک عاقل  
مشاوردر» دییور.

یونان قدیم فلسفیونندن آریستوتل درجه سینده  
فلسفه سیله مشتهر (بهیقون)، «زمان» ی شو یله جه  
تصویر ایدیور: «زمان، انقلابانده یکانه عظمتی  
مؤثردر».

فی الحقیقه بالذات حیاتک زده مشهودیکز اولدینی  
اوزره بو «زمان» ده بعضیلری طویراقدن هوایه  
صعودله بلوطار آرمه سینده طیاره لرله طیران ایدرکن  
عین زمانده ینه بعضیلری دکز آلتنده تحت البحر لرله  
یوزمکده درلر. بونلر ماثل شو عصرک انقلاب پرده سنک  
آجیلداسیله بزلره اهدا ایتدیکی نیجه خارقلر و قتیله یشایان  
انسانلرک خاطر لرینه بیله کله مشکن زمان حاضرده رؤیتی  
بزلرا ایچون پک طبیعی بر حال حکمنه کیرمش و هیچ شبهه سز  
هنوز عقللر مزک نفوذ ایده مدیکی بلکه ملیونلرجه اشیانک  
انقلابات دهرله یکدیگرینی تعقیباً حصوله کله جکی استقبال  
حسابنه موعود بر کیفیت بولنشدر.

ادیب معظم (شکسپیر) زمان حقنه «بن زمانی اسراف  
ایتدم، شمدی زمان ده بی اسراف ایدیور» فکرنده درکه  
(شکسپیر)ک بو بیاناتی کنجبارک دیواره تعلیق و یومیه بر  
دفعه جق اولسون او جمله لره انتباهله نظر آتمالری ایجاب  
ایدر.

زمنون «بشریتک عرومیتنی هر شیندن زیاده زمان  
تشکیل ایدر» دییورکه بوجهله حقیقت یاشایور.